

O SUSTAVU OSIGURANJA KVALITETE NEFORMALNIH OBRAZOVNIH PROGRAMA **„SKOCKANO“**

Sustav je pionirski inovativni poduhvat kojim se želi doprinijeti regulaciji u sektoru civilnog društva uvođenjem standarda kvalitete u radu sa zajednicama i korisnicima. Ideja za izradu ovakvog sustava rodila se na sastanku GOOD inicijative 2020. godine s željom razvoja sustava podrške organizacijama civilnog društva u unapređenju njihovih obrazovnih programa te etabliranju obrazovnog rada udruga. U proljeće 2021. smo na natječaju odabrani kao jedna od tri sektorske inovacije te smo krenuli u izradu Sustava.

Radna skupina za razvoj standarda i kriterija Sustava sastojala se od projektnih partnera te tri vanjske stručnjakinje, a izrada Sustava sastojala se od:

- Inicijalno mapiranje obrazovnih aktivnosti OCD-a kako bi identificirali područja i opseg sustava osiguranja kvalitete neformalnog obrazovanja
- Ispitivanje interesa i potreba OCD-a u području neformalnog obrazovanja
- Izrada nacrt Sustava – standarda i kriterija kvalitete
- Konzultacije u sektoru i sa dodatnim stručnjacima
- Izrada prve verzije Sustava
- Izrada publikacije „Skockano pravila“
- Pilotiranje Sustava (prijave organizacija, podrška u ispunjavanju prijave i evaluacija prijavljenih koju su radile 6 evaluatora/ica iz GOOD inicijative)
- Prikupljanje povratnih informacija evaluatorica i prijavljenih organizacija (za potrebe unapređenja, primjenjivosti i pristupačnosti Sustava za različite OCD-e)
- Dodjela oznaka „SKOCKANO organizacija“ i „SKOCKANO program“ organizacijama koje su zadovoljile standarde (dodjela 01.06. 2022. na godišnjoj konferenciji GOOD inicijative)

Sustav „SKOCKANO“ se sastoji od:

- uputa i konzultacija za OCD-e,
- prijavnog upitnika (koji sadrži izjave i opise ispunjenosti i dokaze za pojedine standarde i kriterije kvalitete za pripremu, provođenje i evaluaciju programa neformalnog obrazovanja OCD-a);
- evaluacije (koja se void pomoću obrasca i uputa za evalutorice;
- oznake kvalitete SKOCKANO (koja se dodjeljuje za udruge i programe);
- e-modula (kao podrška udrugama u unapređenju obrazovnih programa);
- [web stranice](#) sa potrebnim informacijama i registrom udruga koje nose oznaku Skockano.

Sustav "SKOCKANO" ima **pet ciljeva** koje želi ostvariti:

- povećati kvalitetu neformalnih obrazovnih programa koje provode organizacije civilnog društva
- učiniti prepoznatljivijima i vidljivijima kvalitetne neformalne obrazovne programe organizacija civilnog društva u društvu i lokalnoj zajednici
- povećati povjerenje u organizacije civilnog društva kao pružatelje neformalnih obrazovnih programa
- pružiti unutarsektorsku podršku u unapređenju kvalitete neformalnih obrazovnih programa
- olakšati organizacijama ostvarivanje suradnje sa zajednicom, formalnim obrazovnim sustavom, civilnim društvom i drugim dionicima

Želja je Sustava da svi nositelji oznake kvalitete postanu poželjniji i prepoznatljivim partneri i suradnici različitih dionika, ali prije svega prepoznatljiva kod ciljnih skupina.

Načela Sustava:

- **Neformalno obrazovanje** utemeljeno je na demokratskim vrijednostima i poštivanju ljudskih prava stoga je nužno da i organizacije koje provode neformalne obrazovne programe jasno i nedvosmisleno njeguju demokratske vrijednosti te poštuju ljudska prava.
- **Uključivost** podrazumijeva da je sustav otvoren za primjenu svim organizacijama bez obzira na njihovu veličinu i/ili programsko područje rada.
- **Integritet** podrazumijeva poštenje, neovisnost i privrženost vrijednostima neformalnog obrazovanja kao i standardima i kriterijima (usp. Hrvatski jezični portal, 2021).
- **Transparentnost** odluka i procesa označava spremnost organizacija da provode neformalne obrazovne programe na što otvoreniji i kvalitetniji način te da ih učine vidljivijima javnosti i jednako tako budu odgovorni prema široj zajednici. Također, ovo načelo se odnosi i na postupanje u cijelom postupku dodjele i primjene standarda i kriterija (usp. Europski parlament, 2021; Wikipedia autori, 2021).
- **Kvaliteta** podrazumijeva održavanje određene razine kakvoće razvoja, pripreme, provedbe i evaluacije neformalnih obrazovnih programa (usp. Hrvatski jezični portal, 2021).
- **Odgovornost** podrazumijeva odgovornost prema korisnicima neformalnih obrazovnih programa. To uključuje usmjerenost organizacije na kvalitetu svog rada u pripremi i provedbi programa kao i unaprjeđenje rada temeljno na povratnim informacijama korisnika i provoditelja te standardima kvalitete razvijenima kroz ovaj sustav.

- **Samoregulacija** se odnosi na to da se ovi standardi i kriteriji uspostavljaju autonomno, unutar samog sektora. Inicijativa za pokretanje i razvoj sustava došli su od strane organizacija civilnog društva.
- **Dobrovoljnost** se odnosi na to da se organizacije samostalno odlučuju pristupiti primjeni standarda i kriterija.
- **Fleksibilnost** sustava omogućava raznolikost dokaza i primjenjivost na različite veličine i strukture organizacija. U tom kontekstu, sustav je osjetljiv na različita obrazovna okruženja i tipove obrazovnih programa.
- **Samoprocjena i refleksivnost** naglašavaju namjeru da organizacije koje usvoje ovaj sustav kao važan interni proces te da ga se ne doživljava to kao nametnuo vanjsko vrednovanje. U skladu s tim ovaj sustav kontinuirano poziva korisnike da promišljaju o svojoj praksi i konkretnim situacijama s kojima se susreću u svom edukativnom radu te vrše samoprocjene usklađenosti s pojedinim elementom kvalitete.
- **Potporna učenje i razvoju** ukazuje na potrebu da se korisnicima i organizacijama omogući da kroz proces samorefleksije ujedno uče o različitim aspektima kvalitete neformalne edukacije i vlastitog rada. Primjenom ovog sustava, organizacije korisnice, uz uvid u stupanj usklađenosti svog rada sa sustavom kvalitete, dobijaju i informaciju o tome što još mogu učiniti kako bi unaprijedili svoj rad.

Više o samom sustavu možete pronaći na web stranici <https://skockano.goo.hr/> u izborniku pod kategorijom Sustav.

Sustav je razvijen u okviru projekta „SKOCKANO – standard kvalitete organizacija civilnog društva konstruktivno angažiranih u neformalnom obrazovanju“, nositelj projekta je Centar za mirovne studije. Radnu skupinu za Izradu Sustava činile/li su predstavnici/e projektnih partnera: Mario Bajkuša i Maja Šarić (Forum za slobodu odgoja), Lovorka Bačić (Centar za mirovne studije), Tina Đaković (Kuća ljudskih prava Zagreb), Silvia Žufić Dujmović (Centar za građanske inicijative, Poreč), Sturla Bjerkaker i Susan Morales Guerra (Phronesis SA, Norveška) te vanjske suradnice Nikoleta Poljak, Martina Horvat i Sunčana Kusturin.